

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

1 decembrie 2011 *

În cauzele conexate C-446/09 și C-495/09,

având ca obiect cereri de pronunțare a unor hotărâri preliminare formulate în temeiul articolului 234 CE și al articolului 267 TFUE de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Belgia) (C-446/09) și de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Regatul Unit) (C-495/09), prin deciziile din 4 și, respectiv, din 26 noiembrie 2009, primite de Curte la 17 noiembrie și la 2 decembrie 2009, în procedurile

Koninklijke Philips Electronics NV (C-446/09)

împotriva

Lucheng Meijing Industrial Company Ltd,

Far East Sourcing Ltd,

Röhlig Hong Kong Ltd,

* Limbile de procedură: olandeza și engleza.

Röhlig Belgium NV,

și

Nokia Corporation (C-495/09)

împotriva

Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs,

cu participarea:

International Trademark Association,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet, M. Ilesič (raportor) și E. Levits și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședințelor din 18 noiembrie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Koninklijke Philips Electronics NV, de C. De Meyer și de C. Gommers, avocatul;

- pentru Far East Sourcing Ltd, de A. Kegels, avocat;

- pentru Nokia Corporation, de domnul J. Turner, QC, mandatat de doamna A. Rajendra, solicitor;

- pentru International Trademark Association, de domnul N. Saunders, barrister, mandatat de domnul M. Harris și de doamna A. Carboni, solicitors;

- pentru guvernul belgian (C-446/09), de doamna M. Jacobs și de domnul J.-C. Halleux, în calitate de agenți;

- pentru guvernul Regatului Unit, de domnul L. Seeboruth, în calitate de agent, asistat de domnul T. de la Mare, barrister;

- pentru guvernul ceh, de domnul M. Smolek și de doamna K. Havlíčková, în calitate de agenți;

- pentru guvernul francez (C-495/09), de doamna B. Beaupère-Manokha, în calitate de agent;

- pentru guvernul italian, de doamna G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de domnul G. Albenzio (C-446/09) și de doamna W. Ferrante (C-495/09), avvocati dello Stato;

- pentru guvernul polonez (C-495/09), de domnul M. Szpunar, precum și de doamnele M. Łaszuk și E. Gromnicka, în calitate de agenți;

- pentru guvernul portughez (C-495/09), de domnul L. Fernandes și de doamna I. Vieira Lopes, în calitate de agenți;

- pentru guvernul finlandez (C-495/09), de domnul J. Heliskoski, în calitate de agent;

- pentru Comisia Europeană, de domnii W. Roels și B.-R. Killmann (C-446/09), precum și de acesta din urmă și de domnul R. Lyal (C-495/09), în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 februarie 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de pronunțare a unor hotărâri preliminare privesc interpretarea Regulamentului (CE) nr. 3295/94 al Consiliului din 22 decembrie 1994 de stabilire a unor măsuri privind introducerea în Comunitate, exportul și reexportul mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală (JO L 341, p. 8), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 241/1999 al Consiliului din 25 ianuarie 1999 (JO L 27, p. 1), precum și a Regulamentului (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind intervenția autorităților vamale împotriva mărfurilor suspectate de a aduce atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală, precum și măsurile care trebuie aplicate mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală (JO L 196, p. 7, Ediție specială, 02/vol. 16, p. 18).

- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unor litigii, primul, între Koninklijke Philips Electronics NV (denumită în continuare „Philips”), pe de o parte, și Lucheng Meijing Industrial Company Ltd, stabilită la Wenzhou (China) (denumită în continuare „Lucheng”), Far East Sourcing Ltd, stabilită la Hong Kong (China) (denumită în continuare „Far East Sourcing”), precum și Röhlig Hong Kong Ltd și Röhlig Belgium NV (denumite în continuare, împreună, „Röhlig”), pe de altă parte, în legătură cu intrarea pe teritoriul vamal al Uniunii Europene a unor mărfuri cu privire la care se susține că ar aduce atingere unor modele industriale și unor drepturi de autor al căror titular este Philips (C-446/09), și al doilea, între Nokia Corporation (denumită în continuare „Nokia”), pe de o parte, și Her Majesty’s Commissioners of Revenue and Customs (autorități vamale din Regatul Unit, denumite în continuare „Commissioners”), pe de altă parte, în legătură cu intrarea pe teritoriul vamal menționat a unor mărfuri cu privire la care se susține că ar aduce atingere unei mărci al cărei titular este Nokia (C-495/09).

Cadrul juridic

Codul vamal

- 3 Normele de bază ale Uniunii în domeniul vamal prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol.5, p. 58) au fost abrogate și înlocuite cu Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului vamal comunitar (Codul vamal modernizat) (JO L 145, p. 1).

- 4 Regulamentul nr. 450/2008 a intrat în vigoare la 24 iunie 2008 în ceea ce privește dispozițiile sale prin care se acordă competențe pentru adoptarea măsurilor de punere în aplicare, intrarea în vigoare a celorlalte dispoziții ale aceluiași regulament fiind stabilită la 24 iunie 2009, cel mai devreme, și la 24 iunie 2013, cel mai târziu. Prin urmare, ținând seama de data la care s-au petrecut faptele din acțiunile principale, acestora le sunt aplicabile normele prevăzute în Regulamentul nr. 2913/92, astfel cum a fost modificat de Regulamentul (CE) nr. 2700/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2000 (JO L 311, p. 17, Ediție specială, 02/vol. 13, p. 12), în ceea ce privește cauza C-446/09, și astfel cum a fost modificat de Regulamentul (CE) nr. 648/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005 (JO L 117, p. 13, Ediție specială, 02/vol. 17, p. 220) (denumit în continuare „Codul vamal”), în ceea ce privește cauza C-495/09.

- 5 Articolul 4 din Codul vamal prevede:

„În sensul prezentului cod, se aplică următoarele definiții:

[...]

15. «Destinația vamală a mărfurilor» reprezintă:

- (a) plasarea mărfurilor sub un regim vamal;
- (b) introducerea lor într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber;
- (c) reexportarea lor de pe teritoriul vamal al Comunității;
- (d) distrugerea lor;
- (e) abandonarea lor în favoarea bugetului statului.

16. «Regim vamal» reprezintă:

- (a) punerea în liberă circulație;
- (b) tranzitul;
- (c) antrepozitul vamal;

- (d) perfecționarea activă;
- (e) transformarea sub control vamal;
- (f) admiterea temporară;
- (g) perfecționarea pasivă;
- (h) exportul.

[...]

20. «Acordarea liberului de vamă» reprezintă acțiunea prin care autoritățile vamale pun mărfurile la dispoziție în scopurile prevăzute de regimul vamal sub care au fost plasate.

[...]”

6 Articolul 37 din același cod prevede:

„(1) Mărfurile introduse pe teritoriul vamal al Comunității se află sub supraveghere vamală din momentul intrării lor. [...]

(2) Ele rămân sub o astfel de supraveghere atâta timp cât este necesar pentru a se stabili statutul lor vamal, dacă este cazul, și, în cazul mărfurilor necomunitare [...], până ce li se modifică statutul vamal, [...] intră într-o zonă liberă sau antrepozit liber sau se reexportă sau se distrug [...]"

7 Articolele 48-50 din Codul vamal au următorul cuprins:

„Articolul 48

Mărfurilor necomunitare prezentate în vamă li se acordă o destinație vamală, autorizată pentru astfel de mărfuri necomunitare.

Articolul 49

(1) Atunci când mărfurile sunt cuprinse într-o declarație sumară, trebuie îndeplinite formalitățile necesare pentru a li se acorda o destinație vamală în termen de:

- (a) 45 de zile de la data depunerii declarației sumare, în cazul mărfurilor transportate pe cale maritimă;
- (b) 20 de zile de la data depunerii declarației sumare, în cazul mărfurilor transportate altfel decât pe cale maritimă;

[...]

Articolul 50

Până în momentul când li se atribuie destinația vamală, mărfurile prezentate în vamă pot obține, după ce au fost prezentate, statutul de «mărfuri depozitate temporar». [...]"

- 8 Articolul 56 prima teză din Codul vamal prevede:

„Atunci când împrejurările o impun, autoritățile vamale pot dispune ca mărfurile prezentate în vamă să fie distruse.”

- 9 Articolul 58 din codul menționat prevede:

„(1) În cazul în care nu există dispoziții contrare, mărfurilor li se poate acorda în orice moment, în condițiile prevăzute, orice destinație vamală [...]

(2) Alineatul (1) nu împiedică impunerea de interdicții sau restricții justificate de motive de moralitate publică, de ordine publică sau de securitate publică, de protejare a sănătății și vieții persoanelor, animalelor sau plantelor, de protejare a tezaurilor naționale care au valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protejare a proprietății industriale și comerciale.”

- 10 Articolul 59 alineatul (1) din același cod precizează că „[t]oate mărfurile destinate plasării sub un regim vamal fac obiectul unei declarații pentru regimul vamal respectiv.”

11 Potrivit articolului 75 din Codul vamal:

„Se iau toate măsurile necesare, inclusiv confiscarea și vânzarea, în privința mărfurilor cărora:

(a) nu li se poate acorda liberul de vamă pentru că:

[...]

- fie documentele care trebuie prezentate înainte ca mărfurile să poată fi plasate sub regimul vamal solicitat nu au fost prezentate;

[...]

- fie sunt supuse unor interdicții sau restricții;

[...]”

13 Articolul 91 alineatul (1) din codul menționat prevede:

„Regimul de tranzit extern permite circulația dintr-un punct într-altul pe teritoriul vamal al Comunității:

(a) a mărfurilor necomunitare, fără ca aceste mărfuri să fie supuse drepturilor de import și altor taxe sau măsuri de politică comercială;

[...]”

14 Articolul 92 din același cod prevede:

„(1) Regimul de tranzit extern ia sfârșit și obligațiile titularului se consideră îndeplinite atunci când mărfurile plasate sub acest regim și documentele solicitate sunt prezentate la biroul vamal de destinație în conformitate cu dispozițiile regimului respectiv.

(2) Autoritățile vamale încheie regimul atunci când sunt în măsură să stabilească, pe baza comparației datelor disponibile de la biroul vamal de plecare cu cele de la biroul vamal de destinație, că regimul a luat sfârșit în mod corect.”

15 Articolul 98 alineatul (1) din Codul vamal prevede:

„Regimul de antrepozit vamal permite depozitarea într-un antrepozit vamal:

(a) a mărfurilor necomunitare, fără să fie supuse drepturilor de import sau măsurilor de politică comercială;

[...]”

Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003

16 Regulamentul nr. 3295/94 a fost abrogat, cu efect de la 1 iulie 2004, prin Regulamentul nr. 1383/2003. Ținând seama de data la care s-au petrecut faptele, în acțiunea principală din cauza C-446/09 este aplicabil Regulamentul nr. 3295/94, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 241/1999. În schimb, în acțiunea principală din cauza C-495/09 este aplicabil Regulamentul nr. 1383/2003.

17 Considerentul (2) al Regulamentului nr. 3295/94 prevedea:

„întrucât comercializarea mărfurilor contrafăcute, precum și comercializarea mărfurilor piratate aduce un prejudiciu semnificativ producătorilor și comercianților care respectă legea, precum și titularilor de drepturi de autor și de drepturi conexe și înșală consumatorii; întrucât, în măsura în care este posibil, introducerea pe piață a unor astfel de mărfuri ar trebui împiedicată și, în acest sens, ar trebui adoptate măsuri care să permită contracararea eficientă a acestei activități ilicite, fără a limita totuși libertatea comerțului legitim; [...]” [traducere neoficială]

18 Considerentele (2) și (3) ale Regulamentului nr. 1383/2003 au următorul cuprins:

„(2) Comercializarea mărfurilor [...] care încalcă drepturile de proprietate intelectuală aduce un prejudiciu semnificativ [...] titularilor de drepturi și înșală consumatorii, supunându-i uneori unor riscuri în ceea ce privește sănătatea și siguranța lor. Prin urmare, în măsura în care este posibil, introducerea pe piață a unor astfel de mărfuri ar trebui împiedicată și, în acest sens, ar trebui adoptate măsuri [...], fără a limita totuși libertatea comerțului legitim. [...]

(3) În cazurile în care mărfurile contrafăcute, mărfurile piratate și, în general, mărfurile care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală sunt origine sau provin din țări terțe, este necesar să se interzică introducerea lor pe teritoriul vamal al Comunității, inclusiv transbordarea lor, punerea lor în liberă circulație în Comunitate, plasarea lor sub un regim suspensiv sau plasarea lor într-o zonă liberă sau un antrepozit liber și să se instituie o procedură adecvată care să le permită autorităților vamale să impună respectarea cât mai strictă a acestei interdicții.”

19 Articolul 1 din Regulamentul nr. 1383/2003 prevede:

„(1) Prezentul regulament stabilește condițiile de intervenție a autorităților vamale atunci când există suspiciuni că mărfurile ar putea fi mărfuri care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală în următoarele situații:

(a) când sunt declarate pentru punere în liberă circulație, exportare sau reexportare [...]

(b) când sunt descoperite cu ocazia unui control asupra mărfurilor care sunt introduse pe teritoriul vamal al Comunității sau părăsesc acest teritoriu în conformitate cu articolele 37 și 183 din [Codul vamal], sunt plasate sub un regim suspensiv în sensul articolului 84 alineatul (1) litera (a) din [codul] în cauză, sunt în curs de a fi reexportate cu notificare [...] sau sunt plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber [...]

(2) Prezentul regulament stabilește, de asemenea, măsurile care trebuie luate de către autoritățile vamale atunci când se stabilește că mărfurile menționate la alineatul (1) aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală.”

20 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3295/94, în versiunea care rezultă din Regulamentul nr. 241/1999 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 3295/94”), care este aplicabil în acțiunea principală în cauza C-446/09, era formulat în termeni analogi celor ai articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003.

21 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003, prin „mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală” se înțelege:

„(a) «mărfurile contrafăcute», și anume:

(i) mărfurile [...] pe care a fost aplicată, fără autorizație, o marcă [...] care este identică cu marca [...] valabil înregistrată pentru același tip de mărfuri sau care nu poate fi deosebită prin aspectele sale esențiale de marca [...] respectivă și care, din acest motiv, aduce atingere drepturilor titularului mărcii în cauză, în conformitate cu dreptul comunitar, în special Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară [(JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146)] sau în temeiul dreptului

național al statului membru în care a fost depusă cererea de intervenție a autorităților vamale;

[...]

- (b) «mărfurile piratate», și anume mărfurile care sunt sau care conțin copii fabricate fără consimțământul titularului dreptului de autor sau al unui drept conex sau al titularului unui drept privind desenul sau modelul [...] în cazul în care realizarea copiilor în cauză aduce atingere dreptului în cauză în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele comunitare [(JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70)] sau cu dreptul național al statului membru în care este depusă cererea de intervenție a autorităților vamale;

- (c) mărfurile care, în statul membru în care este depusă cererea de intervenție a autorităților vamale, aduc atingere:
  - (i) unui brevet prevăzut de legislația națională a statului membru în cauză;

  - (ii) unui certificat suplimentar de protecție [...]

  - (iii) unui drept de protecție națională a soiurilor de plante [...]

(iv) denumirilor de origine sau indicațiilor geografice [...]

(v) denumirilor geografice [...]"

22 Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3295/94 era formulat în termeni analogi celor ai articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003.

23 Articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003 prevede:

„În fiecare stat membru, titularul poate depune la serviciul vamal competent o cerere scrisă prin care solicită intervenția serviciului respectiv atunci când există mărfuri care se află într-una dintre situațiile menționate la articolul 1 alineatul (1) (cerere de intervenție).”

24 Potrivit articolului 4 alineatul (1) din același regulament:

„Atunci când, în cursul unei intervenții a autorităților vamale, într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) și înainte de depunerea sau acceptarea unei cereri a titularului, există motive suficiente pentru a bănuși că este vorba de mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală, autoritățile vamale pot suspenda acordarea liberului de vamă pentru mărfurile în cauză sau pot proceda la reținerea mărfurilor [...] pentru a permite titularului să depună o cerere de intervenție în conformitate cu articolul 5.”

25 Articolul 3 alineatul (1) și articolul 4 din Regulamentul nr. 3295/94 aveau un cuprins similar celui al articolului 5 alineatul (1) și, respectiv, celui al articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003.

26 Articolele 9 și 10 din Regulamentul nr. 1383/2003, care fac parte din capitolul III al acestuia, intitulat „Condiții de intervenție a autorităților vamale și a autorităților competente pentru a hotărî”, prevăd:

„Articolul 9

(1) Atunci când un birou vamal căruia i-a fost transmisă [...] decizia de acceptare a cererii titularului constată, în cazul în care este necesar după consultarea solicitantului, că mărfurile care se află într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) sunt suspectate că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală care intră sub incidența deciziei în cauză, acesta suspendă acordarea liberului de vamă pentru mărfurile în cauză sau procedează la reținerea lor.

[...]

(3) Pentru a stabili dacă a fost încălcat un drept de proprietate intelectuală [...], biroul vamal sau serviciul care a prelucrat cererea comunică titularului [...], la cererea titularului și în măsura în care se cunosc aceste informații, coordonatele de contact ale destinatarului, ale expeditorului, ale declarantului sau ale titularului mărfurilor [...]

[...]

Articolul 10

Pentru a se stabili dacă a fost încălcat un drept de proprietate intelectuală în conformitate cu dreptul național, se aplică dispozițiile legale în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1).

[...]"

27 În mod similar, articolul 6 din Regulamentul nr. 3295/94 prevedea:

„(1) Atunci când un birou vamal căruia i-a fost transmisă [...] decizia de acceptare a cererii titularului dreptului constată, dacă este cazul, după consultarea prealabilă a solicitantului, că anumite mărfuri care se află în una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (a) corespund descrierii mărfurilor prevăzute la articolul (1) alineatul (2) litera (a), cuprinsă în decizia menționată, acesta suspendă acordarea liberului de vamă pentru mărfurile în cauză sau procedează la reținerea lor.

[...] biroul vamal sau serviciul care a prelucrat cererea comunică titularului dreptului, la cererea sa, numele și adresa declarantului și, dacă este cunoscut, numele și adresa destinatarului, pentru a permite titularului dreptului să sesizeze autoritățile competente pentru a soluționa fondul.

[...]

(2) Dispozițiile în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află în una din situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (a) se aplică:

(a) în ceea ce privește acțiunea formulată în fața autorității competente pentru a soluționa fondul și pentru a informa imediat cu privire la respectiva acțiune serviciul sau biroul vamal menționat la alineatul (1) [...]

(b) în ceea ce privește adoptarea deciziei de către autoritatea menționată. În lipsa unei reglementări comunitare în domeniu, criteriile care trebuie să servească drept temei pentru adoptarea deciziei menționate sunt aceleași precum cele care se utilizează pentru a stabili dacă mărfurile produse în statul membru interesat aduc atingere drepturilor titularului. [...]” [traducere neoficială]

28 Articolul 16 din Regulamentul nr. 1383/2003 prevede:

„Mărfurile recunoscute ca mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală ca urmare a procedurii prevăzute la articolul 9 nu pot fi:

— introduse pe teritoriul vamal al Comunității;

— puse în liberă circulație;

— retrase de pe teritoriul vamal al Comunității;

- exportate;

- reexportate;

- plasate sub un regim suspensiv sau

- plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber.”

²⁹ În mod analog, articolul 2 din Regulamentul nr. 3259/94 prevedea:

„Sunt interzise introducerea în Comunitate, punerea în liberă practică, exportarea, reexportarea, plasarea sub un regim suspensiv, precum și plasarea într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber a mărfurilor care, în urma procedurii prevăzute la articolul 6, au fost recunoscute ca mărfuri prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (a).”
[traducere neoficială]

³⁰ Articolul 18 din Regulamentul nr. 1383/2003 prevede că „[f]iecare stat membru definește sancțiunile aplicabile în cazul unei încălcări a prezentului regulament. Sancțiunile trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive”. Articolul 11 din Regulamentul nr. 3295/94 era formulat în termeni similari.

Reglementarea internațională

- ³¹ Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPS”), care constituie anexa 1 C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 și aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3), prevede la articolul 69:

„Membrii convin să coopereze în vederea eliminării comerțului internațional cu mărfuri care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală. În acest scop, ei trebuie să stabilească puncte de contact în cadrul administrației lor și să notifice despre aceasta și să fie gata să facă schimb de informații asupra comerțului cu astfel de mărfuri. Ei trebuie să încurajeze în special schimbul de informații și cooperarea între autoritățile vamale în materie de comerț cu mărfuri de marcă contrafăcute și mărfuri piratate care aduc atingere dreptului de autor.”

Acțiunile principale și întrebările preliminare

Cauza C-446/09

- ³² La 7 noiembrie 2002, în portul Anvers (Belgia), autoritățile vamale belgiene au inspectat un transport de aparate de ras electrice provenite din China, care semănau cu anumite modele de aparate de ras create de Philips. Întrucât aceste modele erau protejate prin înregistrări care confereau Philips un drept exclusiv în mai multe state,

inclusiv în Regatul Belgiei, autoritățile menționate au bănuit că produsele inspectate constituiau mărfuri piratate. Prin urmare, au suspendat acordarea liberului de vamă, în sensul articolului 4 din Regulamentul nr. 3295/94.

- 33 La 12 noiembrie 2002, în conformitate cu articolul 3 din același regulament, Philips a depus o cerere de intervenție.
- 34 În urma acestei cereri, care a fost admisă la 13 noiembrie 2002, autoritățile vamale belgiene au comunicat Philips anumite informații, respectiv o fotografie a aparatelor de ras menționate și identitatea întreprinderilor implicate în producerea și comercializarea acestora, și anume Lucheng, producătorul, Far East Sourcing, transportatorul, precum și Röhlig, expeditorul.
- 35 La 9 decembrie 2002, autoritățile menționate au procedat la reținerea mărfurilor în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3295/94.
- 36 La 11 decembrie 2002, Philips a formulat o acțiune în fața rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Tribunalul de Primă Instanță din Anvers), împotriva Lucheng, a Far East Sourcing și a Röhlig, în vederea constatării faptului că aceste întreprinderi au încălcat dreptul exclusiv conferit de modelele industriale de aparate de ras ale Philips, precum și unele drepturi de autor ale acesteia. Printre altele, Philips solicită, pe de o parte, obligarea societăților menționate la plata daunelor interese și, pe de altă parte, distrugerea mărfurilor reținute.

- 37 În fața rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen s-a stabilit că, inițial, mărfurile menționate au făcut obiectul unei declarații sumare de intrare care le conferea statutul de mărfuri depozitate temporar, iar la 29 ianuarie 2003 au făcut obiectul unei declarații vamale din partea Röhlig, prin care aceasta, în lipsa certitudinii privind destinația mărfurilor, a solicitat să li se acorde regimul de antrepozit vamal.
- 38 În fața instanței menționate, Philips susține că, pentru a stabili existența încălcării drepturilor de proprietate intelectuală invocate, trebuie să se pornească de la ficțiunea potrivit căreia mărfurile precum cele în cauză, întrucât se află într-un antrepozit vamal situat pe teritoriul Regatului Belgiei și sunt reținute în locul respectiv de autoritățile vamale belgiene, se consideră a fi fost produse în acest stat membru. În susținerea acestei argumentări, Philips invocă articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 3295/94.
- 39 În schimb, Far East Sourcing, singura pârâtă care a compărut în fața rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, susține în fața acestei instanțe că reținerea unor mărfuri, urmată de calificarea lor drept mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală nu este posibilă în lipsa oricărei dovezi privind faptul că ele vor fi puse în vânzare în Uniune.
- 40 În aceste condiții, rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (2) litera (b) din [Regulamentul nr. 3295/94] constituie o normă uniformizată de drept comunitar care se impune instanței statului membru sesizate [...] de către titularul dreptului, iar, potrivit acestei dispoziții, instanța nu trebuie să țină seama, la pronunțarea hotărârii, de statutul de mărfuri depozitate temporar sau de mărfuri aflate în tranzit, ci trebuie să aplice ficțiunea potrivit căreia mărfurile au

fost fabricate în acest stat membru și, prin urmare, aceasta trebuie să se pronunțe în aplicarea dreptului statului membru menționat cu privire la problema dacă mărfurile respective aduc atingere dreptului [de proprietate intelectuală] în cauză?”

Cauza C-495/09

- 41 În cursul lunii iulie 2008, Commissioners au inspectat la aeroportul Heathrow (Regatul Unit) un transport de telefoane mobile, precum și de accesorii pentru acestea, provenit din Hong Kong (China) și având destinația Columbia. Aceste mărfuri purtau un semn identic cu o marcă comunitară al cărei titular este Nokia.
- 42 Întrucât au bănuit că se aflau în prezența unor produse de imitație, la 30 iulie 2008, Commissioners au trimis Nokia mostre ale produselor menționate. După verificarea acestora, Nokia a informat Commissioners că era vorba într-adevăr despre o imitație și a întrebat dacă urma să se procedeze la reținerea transportului menționat, în temeiul Regulamentului nr. 1383/2003.
- 43 La 6 august 2008, Commissioners au răspuns Nokia că, având în vedere faptul că transportul avea destinația Columbia și în lipsa unor probe care să arate că urmau să fie deturnate spre piața Uniunii, nu puteau să concluzioneze în sensul existenței unor „mărfuri contrafăcute” în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Regulamentul nr. 1383/2003. Prin urmare, potrivit Commissioners, transportul nu putea fi reținut.

- 44 La 20 august 2008, Nokia a depus o cerere în temeiul articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1383/2003, prin care urmărea să obțină comunicarea numelor și a adreselor expeditorului și ale destinatarului, precum și a tuturor documentelor privind mărfurile în cauză. Commisisoners au furnizat informațiile pe care le dețineau, însă, după examinarea acestora, Nokia nu a reușit să identifice expeditorul și nici destinatarul acestor mărfuri și a considerat că ambii au luat măsuri pentru a-și ascunde identitatea.
- 45 La 24 septembrie 2008, Nokia a trimis Commissioners o scrisoare de punere în întârziere, informându-i cu privire la intenția sa de a formula o acțiune împotriva deciziei de a nu reține transportul menționat. La 10 octombrie 2008, Commissioners au răspuns că, potrivit practicii lor instituite în urma Hotărârii Curții din 9 noiembrie 2006, Montex Holdings (C-281/05, Rec., p. I-10881), mărfurile suspectate că ar aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală nu trebuie să fie reținute în cazuri precum cel din speță, atunci când nu s-a demonstrat că mărfurile în cauză vor fi probabil deturnate spre piața Uniunii.
- 46 La 31 octombrie 2008, Nokia a formulat o acțiune împotriva Commissioners la High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, care a fost respinsă de această instanță prin hotărârea din 29 iulie 2009. Nokia a formulat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere.
- 47 Instanța de trimitere constată, pe de o parte, că telefoanele menționate sunt imitații ale unor produse care poartă marca al cărei titular este Nokia și, pe de altă parte, că nu există niciun indiciu care să permită să se presupună că aceste mărfuri vor fi puse în vânzare în Uniune. Având în vedere acțiunea introdusă de Philips, în circumstanțe similare, în fața rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, precum și divergențele de interpretare în jurisprudența statelor membre, Court of Appeal (England & Wales)

(Civil Division) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Mărfurile necomunitare ce poartă o marcă comunitară, care sunt supuse supravegherii vamale într-un stat membru și care se află în tranzit, provenite dintr-un stat terț și destinate unui alt stat terț pot constitui «mărfuri contrafăcute» în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1383/2003 dacă nu există probe care să sugereze faptul că aceste mărfuri vor fi introduse pe piață în Comunitatea Europeană, fie în conformitate cu un regim vamal, fie printr-o deturnare ilegală?”

- ⁴⁸ Prin Ordonanța președintelui Camerei întâi a Curții din 11 ianuarie 2011, cauzele C-446/09 și C-495/09 au fost conexe în vederea concluziilor și a pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebările preliminare

- ⁴⁹ Prin întrebările formulate, care trebuie analizate împreună, instanțele de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă mărfurile provenite dintr-un stat terț și care constituie imitații ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept asupra mărcii sau copii ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept de autor, un drept conex, un model sau desen industrial pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” sau „mărfuri piratate” în sensul Regulamentului nr. 1383/2003 și, înainte de intrarea în vigoare a acestuia, în sensul Regulamentului nr. 3295/94, pentru simplul motiv că sunt introduse pe teritoriul vamal al Uniunii, fără să fie puse în liberă circulație pe acest teritoriu.

- 50 Potrivit definiției termenilor „mărfuri contrafăcute” și „mărfuri piratate”, care figurează la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3295/94 și la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003, aceste noțiuni vizează atingerile aduse unei mărci, unui drept de autor sau unui drept conex, ori unui model sau desen industrial, care se aplică în temeiul reglementării Uniunii sau în temeiul dreptului național al statului membru în care a fost depusă cererea de intervenție a autorităților vamale. Rezultă că sunt vizate numai atingerile aduse drepturilor de proprietate intelectuală conferite de dreptul Uniunii sau de dreptul național al statelor membre.
- 51 În acțiunile principale nu se contestă faptul că aparatele de ras reținute în portul Anvers ar putea să fie calificate, dacă este cazul, drept „mărfuri piratate” în sensul Regulamentului nr. 3295/94, în situația în care ar fi puse în vânzare în Belgia sau în unul dintre celelalte state membre în care Philips deține drepturi de autor și în care beneficiază de protecție pentru modelele industriale pe care le invocă, și nici faptul că telefoanele mobile inspectate la aeroportul Heathrow din Londra ar aduce atingere mărcii comunitare invocate de Nokia și ar constitui, așadar, „mărfuri contrafăcute” în sensul Regulamentului nr. 1383/2003, în situația în care acestea ar fi puse în vânzare în Uniune. În schimb, părțile din acțiunile principale, precum și statele membre care au prezentat observații în fața Curții și Comisia Europeană sunt în dezacord cu privire la problema dacă mărfurile menționate pot aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală menționate numai pentru motivul că au făcut obiectul, pe teritoriul vamal al Uniunii, al unei declarații prin care s-a solicitat plasarea lor sub unul dintre regimurile suspensive menționate la articolul 84 din Codul vamal, și anume, în cauza C-446/09, antrepozitul vamal, iar în cauza C-495/09, tranzitul extern.
- 52 Invocând printre altele riscul deturnării frauduloase spre consumatorii din Uniune a mărfurilor declarate sub un regim suspensiv, precum și riscurile pentru sănătate și siguranță pe care le prezintă deseori produsele de imitație și copiile, Philips, Nokia, guvernele belgian, francez, italian, polonez, portughez și finlandez, precum și International Trademark Association susțin că produsele de imitație și copiile descoperite în faza de antrepozit sau de tranzit într-un stat membru trebuie reținute și, dacă este cazul, trebuie eliminate din comerț fără să fie necesar să se dispună de elemente care să sugereze sau să demonstreze faptul că aceste mărfuri sunt sau vor fi puse în vânzare

în Uniune. Întrucât asemenea elemente de probă sunt în general dificil de procurat, necesitatea de a le furniza ar priva Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003 de efectul lor util.

- 53 Pentru ca Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003 să fie aplicate în mod eficient, Philips și guvernul belgian propun admiterea existenței unei ficțiuni potrivit căreia mărfurile declarate în antrepozit sau în tranzit, care fac obiectul unei cereri de intervenție în sensul regulamentelor menționate, sunt considerate a fi fost produse în statul membru în care a fost depusă această cerere, deși este cert că fabricarea a avut loc într-un stat terț (ficțiunea de fabricație).
- 54 Cu toate că admit existența problemelor legate de traficul internațional de imitații și de copii, Far East Sourcing, guvernul Regatului Unit și guvernul ceh, precum și Comisia apreciază că mărfurile nu pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” și nici drept „mărfuri piratate” în sensul regulamentelor menționate în situația în care nu există niciun indiciu care să permită să se presupună că produsele în cauză vor fi puse în vânzare în Uniune. Interpretarea contrară ar extinde în mod nejustificat domeniul de aplicare teritorial al drepturilor de proprietate intelectuală conferite de dreptul Uniunii, precum și de dreptul național al statelor membre și ar avea drept consecință împiedicarea, în numeroase cazuri, a operațiunilor legitime de comerț internațional cu produse care tranzitează Uniunea.

Cu privire la reținerea provizorie a mărfurilor plasate sub un regim vamal suspensiv

- 55 Regimurile de tranzit și de antrepozit vamal se caracterizează, astfel cum rezultă din articolele 91, 92 și 98 din Codul vamal, prin circulația mărfurilor între birouri vamale

și, respectiv, prin depozitarea mărfurilor într-un depozit plasat sub supraveghere vamală. Este evident că aceste operațiuni nu pot fi considerate în sine drept o punere în vânzare a unor mărfuri pe teritoriul Uniunii (a se vedea, în ceea ce privește operațiunile de tranzit intracomunitar, Hotărârea din 23 octombrie 2003, Rioglass și Transremar, C-115/02, Rec., p. I-12705, punctul 27, precum și Hotărârea Montex Holdings, citată anterior, punctul 19).

56 Curtea a dedus în mod repetat din această împrejurare faptul că mărfurile plasate sub un regim vamal suspensiv nu pot să aducă atingere, numai din motivul plasării respective, drepturilor de proprietate intelectuală aplicabile în Uniune (a se vedea în special, în ceea ce privește drepturile referitoare la desene și modele industriale, Hotărârea din 26 septembrie 2000, Comisia/Franța, C-23/99, Rec., p. I-7653, punctele 42 și 43, precum și, în ceea ce privește drepturile conferite de mărci, Hotărârea Rioglass și Transremar, citată anterior, punctul 27, Hotărârea din 18 octombrie 2005, Class International, C-405/03, Rec., p. I-8735, punctul 47, și Hotărârea Montex Holdings, citată anterior, punctul 21).

57 În schimb, poate exista o încălcare a drepturilor menționate atunci când, în cursul plasării sub un regim suspensiv pe teritoriul vamal al Uniunii sau chiar înainte de a ajunge pe acest teritoriu, mărfuri provenite din state terțe fac obiectul unui act comercial îndreptat spre consumatorii din Uniune, cum ar fi vânzarea, oferirea spre vânzare sau publicitatea (a se vedea Hotărârea Class International, citată anterior, punctul 61, și Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții, C-324/09, Rep., p. I-6011, punctul 67).

58 Având în vedere riscul, deja constatat de Curte (Hotărârea din 6 aprilie 2000, Polo/Lauren, C-383/98, Rec., p. I-2519, punctul 34), al unei deturnări frauduloase spre consumatorii din Uniune a mărfurilor plasate în antrepozit pe teritoriul vamal al acesteia sau care tranzitează teritoriul menționat, trebuie subliniat că, pe lângă existența unui act comercial deja îndreptat spre acești consumatori, există și alte circumstanțe care pot determina reținerea provizorie de către autoritățile vamale din statele membre a mărfurilor care constituie imitații sau copii, declarate sub un regim suspensiv.

- 59 Astfel cum au subliniat guvernele francez, italian și polonez, plasarea mărfurilor provenite din state terțe sub un regim suspensiv este frecvent solicitată în împrejurări în care destinația mărfurilor fie este necunoscută, fie este declarată într-un mod care nu prezintă încredere. Având în vedere, în plus, caracterul disimulat al activităților traficantilor de produse de imitație și de copii, reținerea de către autoritățile vamale a unor mărfuri pe care le-au identificat ca fiind imitații sau copii nu poate să fie condiționată de dovada faptului că aceste mărfuri au făcut deja obiectul unei vânzări către consumatorii din Uniune sau al unei oferte de vânzare sau al unei publicități îndreptate spre consumatorii respectivi fără ca prin aceasta să se diminueze efectul util al Regulamentelor nr. 3295/94 și nr. 1383/2003.
- 60 Dimpotrivă, autoritatea vamală care a constatat prezența în antrepozit sau în tranzit a unor mărfuri care imită sau copiază un produs protejat în Uniune printr-un drept de proprietate intelectuală poate interveni în mod legal atunci când dispune de indicii potrivit cărora unul sau mai mulți dintre operatorii implicați în fabricarea, expedierea sau distribuirea mărfurilor, cu toate că nu au început încă să direcționeze mărfurile respective spre consumatorii din Uniune, sunt pe punctul de a face acest lucru sau disimulează intențiile lor comerciale.
- 61 În ceea ce privește indiciile de care trebuie să dispună autoritatea menționată pentru a suspenda acordarea liberului de vamă sau pentru a reține mărfurile în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3295/94 și cu articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003, astfel cum a subliniat avocatul general la punctele 96 și 97, precum și la punctele 110 și 111 din concluzii, este suficient să existe elemente de natură a da naștere unei suspiciuni. Pot constitui astfel de elemente în special faptul că destinația mărfurilor nu este declarată atunci când regimul suspensiv solicitat impune o astfel de declarație, lipsa informațiilor precise sau fiabile cu privire la identitatea sau la adresa producătorului ori a expeditorului mărfurilor, lipsa cooperării cu autoritățile vamale sau descoperirea unor documente ori a unei corespondențe privind mărfurile în cauză care sugerează că este posibil să se producă o deturnare a acestora spre consumatorii din Uniune.

- 62 După cum a subliniat avocatul general la punctul 106 din concluzii, o asemenea suspiciune trebuie să rezulte, în toate cazurile, din împrejurările speței. Astfel, dacă suspiciunea menționată și intervenția care ar rezulta în urma acesteia ar putea fi întemeiate pe simpla considerație abstractă potrivit căreia, în teorie, nu poate fi exclusă o deturnare frauduloasă spre consumatorii din Uniune, orice marfă care s-ar afla în tranzit extern sau în antrepozit vamal ar putea fi reținută, fără niciun indiciu concret privind o neregularitate. Într-o astfel de situație ar exista riscul ca intervențiile autorităților vamale să devină aleatorii și excesive.
- 63 În această privință, trebuie să se considere că mărfurile de imitație și copiile provenite dintr-un stat terț și transportate către un alt stat terț pot fi conforme cu normele în domeniul proprietății intelectuale în vigoare în fiecare dintre aceste două state. Având în vedere obiectivul principal al politicii comerciale comune, prevăzut la articolul 131 CE și la articolul 206 TFUE și care constă în dezvoltarea comerțului mondial prin eliminarea treptată a restricțiilor în calea schimburilor comerciale internaționale, este esențial ca aceste mărfuri să poată tranzita prin Uniune, dintr-un stat terț către un alt stat terț, fără ca această operațiune să fie împiedicată de autoritățile vamale ale statelor membre, fie și numai printr-o reținere provizorie. Or, tocmai o astfel de împiedicare s-ar realiza în cazul în care Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003 ar fi interpretate în sensul că este permisă reținerea mărfurilor în tranzit fără niciun indiciu care să permită să se presupună că aceste mărfuri ar putea face obiectul unei deturnări frauduloase spre consumatorii din Uniune.
- 64 Această considerație este confirmată și de considerentul (2) al regulamentelor menționate, care prevede că obiectivul legiuitorului Uniunii se limitează la evitarea „introducerii pe piață” a mărfurilor care încalcă drepturile de proprietate intelectuală și la adoptarea, în acest sens, a unor măsuri eficiente, „fără a limita totuși libertatea comerțului legitim”.
- 65 În sfârșit, în ceea ce privește mărfurile cu privire la care nu există niciun indiciu în sensul punctului 61 din prezenta hotărâre, dar cu privire la care există suspiciuni că ar aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală în presupusul stat terț de

destinație, trebuie subliniat că este permis autorităților vamale din statele membre în care aceste mărfuri se află în tranzit extern să coopereze, în temeiul articolului 69 din Acordul TRIPS, cu autoritățile vamale ale statului terț menționat în vederea eliminării, după caz, a mărfurilor din comerțul internațional.

- 66 Pentru a aprecia dacă respingerea de către Commissioners a cererii depuse de Nokia este conformă cu articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003, va reveni Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) sarcina să examineze în lumina precizărilor care precedă dacă Commissioners dispuneau de indicii de natură a da naștere unei suspiciuni în sensul acestei dispoziții, care i-ar fi obligat, în consecință, să procedeze, în temeiul regulamentului menționat, la suspendarea acordării liberului de vamă sau la reținerea mărfurilor în scopul de a le imobiliza în așteptarea deciziei care urma să fie adoptată de autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului. Elementele de fapt invocate de Nokia și menționate în decizia de trimitere, referitoare printre altele la imposibilitatea de a identifica expeditorul mărfurilor în cauză, ar fi pertinente în această privință în cazul în care s-ar dovedi exacte.

Cu privire la decizia pe fond care urmează reținerii provizorii a mărfurilor plasate sub un regim vamal suspensiv

- 67 Spre deosebire de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), care este chemată să soluționeze litigiul dintre Nokia și Commissioners cu privire la refuzul acestora de a reține mărfurile, rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen va trebui, în acțiunea introdusă de Philips, să stabilească în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 3295/94, devenit articolul 10 primul paragraf din Regulamentul nr. 1383/2003, dacă mărfurile deja reținute de autoritățile vamale în temeiul alineatului (1) al articolului 6 menționat aduc efectiv atingere drepturilor de proprietate intelectuală invocate.

- 68 Or, contrar deciziei adoptate de autoritatea vamală de a reține provizoriu mărfurile, prin intermediul reținerii menționate la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3295/94 și la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1383/2003, decizia pe fond în sensul articolului 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 3295/94 și al articolului 10 primul paragraf din Regulamentul nr. 1383/2003 nu poate fi luată pe baza unei suspiciuni, ci trebuie să se întemeieze pe examinarea problemei dacă există o dovadă privind încălcarea dreptului invocat.
- 69 În această privință, trebuie să se considere că, în cazul în care autoritatea judiciară sau altă autoritate competentă să se pronunțe asupra fondului constată o încălcare a dreptului de proprietate invocat, distrugerea sau abandonarea mărfurilor în cauză constituie singurele destinații vamale pe care aceste mărfuri au vocația să le primească. Aceasta rezultă din articolul 2 din Regulamentul nr. 3295/94 și din articolul 16 din Regulamentul nr. 1383/2003 coroborate cu articolul 4 din Codul vamal, cu articolul 11 și, respectiv, cu articolul 18 din regulamentele menționate, care prevăd, pe de altă parte, că, pentru încălcările constatate în temeiul acestor regulamente, trebuie prevăzute sancțiuni eficiente și disuasive. Este evident că operatorii în cauză nu pot fi supuși unei astfel de deposedări și unor astfel de sancțiuni numai pentru motivul existenței unui risc de fraudă sau pe baza unei ficțiuni precum cea propusă de Philips și de guvernul belgian.
- 70 În consecință, astfel cum susțin în mod întemeiat guvernul Regatului Unit și guvernul ceh, precum și Comisia, autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului nu poate califica drept „mărfuri contrafăcute” și drept „mărfuri piratate” sau, în mod mai general, drept „mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală” mărfurile cu privire la care o autoritate vamală manifestă o suspiciune că ar aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală aplicabil în Uniune, însă în privința cărora nu s-a dovedit, după examinarea pe fond, că ar fi destinate punerii în vânzare în Uniune.
- 71 În ceea ce privește elementele de probă de care trebuie să dispună autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului pentru a constata că mărfurile de imitație sau copiile introduse pe teritoriul vamal al Uniunii fără să fi fost puse în liberă circulație

sunt susceptibile să aducă atingere unui drept de proprietate intelectuală aplicabil în Uniune, trebuie subliniat că pot constitui asemenea elemente în special existența unei vânzări a mărfurilor unui client din Uniune, existența unei oferte de vânzare ori a unei publicități adresate consumatorilor din Uniune sau existența unor documente ori a unei corespondențe privind mărfurile în cauză care să demonstreze că este avută în vedere deturnarea acestora spre consumatorii din Uniune.

- 72 Interpretarea oferită la punctul precedent cu privire la sarcina probei în fața autorității competente să se pronunțe asupra fondului nu este infirmată de observațiile prezentate Curții de unele dintre părțile din acțiunile principale și de unele guverne, potrivit cărora orice omisiune de a distruge mărfurile de imitație și copiile descoperite pe teritoriul vamal al Uniunii care rezultă din această cerință referitoare la sarcina probei aduce atingere efectului util al Regulamentelor nr. 3295/94 și nr. 1383/2003 și, în plus, nu ține seama de faptul că, în numeroase ramuri ale comerțului, inclusiv cele privind aparatele electrice, astfel de mărfuri prezintă riscuri pentru sănătatea și siguranța consumatorilor.
- 73 În ceea ce privește, pe de o parte, efectul util al regulamentelor menționate, trebuie să se considere că eficiența combaterii operațiunilor ilicite nu este diminuată de împrejurarea că autoritatea vamală care a reținut mărfurile este obligată să înceteze această intervenție ori de câte ori autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului constată că nu este dovedit în mod corespunzător faptul că mărfurile sunt destinate punerii în vânzare în Uniune.
- 74 Trebuie subliniat în această privință că încetarea unei rețineri a mărfurilor care a fost operată în temeiul Regulamentelor nr. 3295/44 și nr. 1383/2003 nu implică în niciun mod faptul că aceste mărfuri nu vor fi supuse în viitor supravegherii vamale. Astfel, rezultă din articolul 37 din Codul vamal și din normele de aplicare a acestuia că fiecare etapă a unui regim suspensiv, precum cel aferent tranzitului extern, trebuie să

fie urmărită și consemnată cu strictețe de autoritățile vamale ale statelor membre și că orice derogare semnificativă de la datele indicate în declarația vamală poate da loc unei intervenții a autorităților menționate asupra acestor mărfuri.

75 Combaterea operațiunilor ilicite nu este împiedicată de împrejurarea, deja constatată de Curte, potrivit căreia titularul dreptului de proprietate intelectuală nu are posibilitatea să sesizeze autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului atunci când operatorii răspunzători pentru prezența mărfurilor în cauză pe teritoriul vamal al Uniunii și-au disimulat identitatea (Hotărârea din 14 octombrie 1999, Adidas, C-223/98, Rec., p. I-7081, punctul 27). În această privință, trebuie amintit că dreptul vamal al Uniunii consacră principiul potrivit căruia toate mărfurile destinate plasării sub un regim vamal fac obiectul unei declarații pentru regimul vamal respectiv (Hotărârea din 15 septembrie 2011, DP grup, C-138/10, Rep., p. I-8369, punctul 33). Astfel cum reiese din articolul 59 din Codul vamal și din normele de aplicare a acestuia, o declarație care nu oferă elemente de identificare, întrucât este viciată de disimularea numelui sau a adresei declarantului sau a celorlalți operatori relevanți, va avea drept consecință faptul că nu se va putea acorda în mod legal liberul de vamă în scopurile prevăzute de regimul vamal solicitat. Pe de altă parte, în cazul în care lipsa informațiilor fiabile cu privire la identitatea sau la adresa operatorilor răspunzători este de durată, mărfurile în cauză pot fi confiscate în temeiul articolului 75 din același cod.

76 În ceea ce privește, pe de altă parte, riscurile pe care produsele de imitație sau copiile le pot uneori prezenta pentru sănătatea și siguranța consumatorilor, rezultă din dosar, precum și din considerentul (2) al Regulamentului nr. 1383/2003 că aceste riscuri sunt ample documentate și că existența lor este recunoscută de legiuitorul Uniunii. De altfel, astfel cum au subliniat, printre alții, Nokia și guvernul portughez, considerații legate de precauție pot justifica reținerea imediată a mărfurilor identificate ca prezentând asemenea riscuri, și aceasta indiferent de regimul vamal sub care se află mărfurile respective. Astfel, problema dacă operatorii răspunzători pentru fabricarea și distribuirea acestor mărfuri direcționează mărfurile respective spre consumatorii din Uniune sau din state terțe este, într-un asemenea context, lipsită de relevanță.

77 Cu toate acestea, trebuie constatat că Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003, a căror interpretare o solicită instanțele de trimitere, nu privesc doar combaterea introducerii în Uniune a mărfurilor care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală. În interesul unei gestionări corecte a riscurilor pentru sănătatea și siguranța consumatorilor, trebuie precizat că obligațiile și competențele autorităților vamale din statele membre în ceea ce privește mărfurile care prezintă asemenea riscuri trebuie apreciate pe baza altor dispoziții de drept al Uniunii, precum articolele 56, 58 și 75 din Codul vamal.

78 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că Regulamentele nr. 3295/94 și nr. 1383/2003 trebuie interpretate în sensul că:

- mărfurile provenite din state terțe și care constituie imitații ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept asupra mărcii sau copii ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept de autor, un drept conex, un model sau desen industrial nu pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” sau drept „mărfuri piratate”, în sensul regulamentelor menționate, pentru simplul motiv că sunt introduse pe teritoriul vamal al Uniunii sub un regim suspensiv;

- în schimb, aceste mărfuri pot aduce atingere dreptului menționat și, prin urmare, pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” sau „mărfuri piratate” atunci când este dovedit că sunt destinate punerii în vânzare în Uniune, o astfel de dovadă fiind furnizată în special atunci când se demonstrează că mărfurile menționate au făcut obiectul unei vânzări către un client din Uniune sau al unei oferte de vânzare ori al unei publicități adresate consumatorilor din Uniune sau atunci când rezultă din documente ori din corespondența privind mărfurile respective că este avută în vedere deturnarea acestora spre consumatorii din Uniune;

- pentru ca autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului să poată examina în mod util existența unei astfel de dovezi și a altor elemente constitutive ale unei încălcări a dreptului de proprietate intelectuală invocat, autoritatea vamală sesizată cu o cerere de intervenție trebuie să suspende acordarea liberului de vamă sau să procedeze la reținerea mărfurilor menționate de îndată ce dispune de indicii care permit să se suspecteze existența încălcării menționate;
- printre aceste indicii se pot număra în special faptul că destinația mărfurilor nu este declarată atunci când regimul suspensiv solicitat impune o astfel de declarație, lipsa informațiilor precise sau fiabile cu privire la identitatea sau la adresa producătorului sau a expeditorului mărfurilor, lipsa cooperării cu autoritățile vamale sau descoperirea unor documente ori a unei corespondențe privind mărfurile în cauză care permit să se presupună că este posibil să se producă o deturnare a acestora spre consumatorii din Uniune.

Cu privire la cheltuielile de judecată

⁷⁹ Întrucât, în privința părților din acțiunile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanțele de trimitere, este de competența acestora să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Regulamentul (CE) nr. 3295/94 al Consiliului din 22 decembrie 1994 de stabilire a unor măsuri privind introducerea în Comunitate, exportul și reexportul mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 241/1991 al Consiliului din

25 ianuarie 1999, și Regulamentul (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind intervenția autorităților vamale împotriva mărfurilor suspectate de a aduce atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală, precum și măsurile care trebuie aplicate mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală trebuie interpretate în sensul că:

- mărfurile provenite din state terțe și care constituie imitații ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept asupra mărcii sau copii ale unui produs protejat în Uniune printr-un drept de autor, un drept conex, un model sau desen industrial nu pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” sau drept „mărfuri piratate”, în sensul regulamentelor menționate, pentru simplul motiv că acestea sunt introduse pe teritoriul vamal al Uniunii sub un regim suspensiv;

- în schimb, aceste mărfuri pot aduce atingere dreptului menționat și, prin urmare, pot fi calificate drept „mărfuri contrafăcute” sau „mărfuri piratate” atunci când este dovedit că sunt destinate punerii în vânzare în Uniune, o astfel de dovadă fiind furnizată în special atunci când se demonstrează că mărfurile menționate au făcut obiectul unei vânzări către un client din Uniune sau al unei oferte de vânzare ori al unei publicități adresate consumatorilor din Uniune sau atunci când rezultă din documente ori din corespondența privind mărfurile respective că este avută în vedere deturnarea acestora spre consumatorii din Uniune;

- pentru ca autoritatea competentă să se pronunțe asupra fondului să poată examina în mod util existența unei astfel de dovezi și a altor elemente constitutive ale unei încălcări a dreptului de proprietate intelectuală invocat, autoritatea vamală sesizată cu o cerere de intervenție trebuie să suspende acordarea liberului de vamă sau să procedeze la reținerea mărfurilor menționate de

îndată ce dispune de indicii care permit să se suspecteze existența încălcării menționate;

- **printre aceste indicii se pot număra în special faptul că destinația mărfurilor nu este declarată atunci când regimul suspensiv solicitat impune o astfel de declarație, lipsa informațiilor precise sau fiabile cu privire la identitatea sau la adresa producătorului sau a expeditorului mărfurilor, lipsa cooperării cu autoritățile vamale sau descoperirea unor documente ori a unei corespondențe privind mărfurile în cauză care permit să se presupună că este posibil să se producă o deturnare a acestora spre consumatorii din Uniune.**

Semnături